

การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกลักษณะของเด็กนักเรียนในเมืองหลวง
และเด็กนักเรียนในหัวเมืองต่างจังหวัด

(A Comparative Study of the Personality Characteristics
of School-Children in
the Capital City and in a Provincial Town)

โดย

นางสาว พุฒผล สุวรรณพัฒน์ ค.บ.

002111

วิทยานิพนธ์นี้

เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบปริญญาามหบัณฑิต
ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
แผนกวิชาจิตวิทยา

พ.ศ. ๒๕๑๒

I16724896

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนประกอบ
การศึกษาตามระเบียบปริญญาแห่บัณฑิต

ศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์ คุ้มภัย

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอวบัณฑิตวิทยาลัย

ดร. ประจักษ์ คุ้มภัย ประธานกรรมการ

ดร. ประจักษ์ คุ้มภัย กรรมการ

ดร. ประจักษ์ คุ้มภัย กรรมการ

อาจารย์ควบคุมการวิจัย ดร. ประจักษ์ คุ้มภัย

วันที่ 6 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2512

การวิจัยนี้ มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกลักษณะและปัญหาของเด็กนักเรียนในเมืองหลวงและเด็กนักเรียนในตัวเมืองต่างจังหวัด ตัวอย่างประชากรคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๑๑ ของโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดพระนครและจังหวัดศรีสะเกษ รวม ๔ โรงเรียนเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๑๕๕ คน นักเรียนในเมืองหลวง ๑๐๐ คน ชาย ๕๐ คน หญิง ๕๐ คน นักเรียนในตัวเมืองต่างจังหวัด ๕๕ คน ชาย ๔๗ คน หญิง ๘ คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบทดสอบบุคลิกภาพ High School Personality Questionnaire Form A แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา The Mooney Problem Check Lists, High School Form แบบสอบถามรายละเอียดส่วนตัวนักเรียน วิธีการทางสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรผัน (analysis of variance) และร้อยละ

ผลการวิจัยมีดังนี้

๑. นักเรียนในเมืองหลวงมีความสามารถในการสังคมดีกว่า มีความสามารถทางการเรียนดีกว่า มีความมั่นคงทางอารมณ์ดีกว่า สภาพทางอารมณ์ดีกว่า มีการประพฤติตนตามระเบียบแบบแผนน้อยกว่า มีสภาพราเวียงมากกว่า มีความสามารถในการรับผิดชอบน้อยกว่า มีความสามารถในการเข้ากลุ่มมากกว่า และมีความสามารถในการบังคับตนเองน้อยกว่า

๒. นักเรียนชายในเมืองหลวงและในตัวเมืองต่างจังหวัด มีบุคลิกลักษณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วในข้อ ๑ ยกเว้นลักษณะสภาพราเวียงหรือหตุ ความสามารถในการรับผิดชอบและความสามารถในการเข้ากลุ่ม ในบุคลิกลักษณะทั้งสามลักษณะนี้ ทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

๓. นักเรียนหญิงในเมืองหลวงและในตัวเมืองต่างจังหวัด มีบุคลิกลักษณะต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในลักษณะความมั่นใจตนเอง และความสามารถในการควบคุมจิตใจ โดยที่นักเรียนหญิงในเมืองหลวงมีความมั่นใจตนเองน้อยกว่า มีความสามารถในการควบคุมจิตใจน้อยกว่า และยังคงแตกต่างกันในลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วในข้อ ๑ ยกเว้นลักษณะความมั่นคงทางอารมณ์ สภาพทางอารมณ์ และการประพฤติตนตามระเบียบแบบแผน

๔. ปัญหาที่นักเรียนในเมืองหลวงเห็นว่าสำคัญที่สุด คือ การปรับตัวกับงานโรงเรียน (ASW) และปัญหาที่สำคัญน้อยที่สุดคือกิจกรรมทางสังคมและสันตนาการ (SRA) ส่วนนักเรียนในตัวเมืองต่างจังหวัดเห็นว่าปัญหาที่สำคัญที่สุด คือการปรับตัวกับงานโรงเรียน(ASW) และปัญหาที่สำคัญน้อยที่สุด คือ บ้าน ครอบครัว(DF)

Thesis Title A Comparative Study of the Personality Characteristics of School Children in the Capital City and in a Provincial Town

Name Miss Poonphol Suvanabhadhana
Department of Psychology

Date April 25, 1969

Abstract

The present study was designed to compare the personality characteristics of school children during 1968-1969 school year in the capital city and in a provincial town, and to examine their problems. The subjects were 195 Matayomsuksa III school-children who enrolled in the four government secondary schools in Bangkok and Srisaket: 100 school-children from the capital city (50 boys, 50 girls), 95 school-children from the provincial town (47 boys, 48 girls). Data were collected by administering : HSPQ Form A, The Mooney Problem Check Lists, High School Form, and a personal data questionnaire. The statistical methods used to analyze the data were analysis of variance and percentage. The major results were : (1) the capital-city school-children were more outgoing, higher scholastic capacity, more emotionally stable, more phlegmatic, less obedient, more happy-go-lucky, less conscientious, more vigorous and less controlled than the provincial-town school-children; (2) there was significant difference between the boys in the capital city and those in the provincial town in some aspects of the personality characteristics as was mentioned in (1), except the categories of being sober or happy-go-lucky, being conscientious, and ability to join the group; (3) the girls in the capital city were less venturesome, less placid than the girls in the provincial town and were significantly difference in some aspects as were mentioned in (1), except emotional stability, emotional condition, and conforming the rule; (4) the capital-city school-children had their greatest problems in adjustment to school work (ASW) and least problems in social and recreational activities (SRA), whereas the problems of provincial-town school-children were greatest in adjustment to school work (ASW), and least in home and family (HF).

กิติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของ อาจารย์ คร.พจน์ สะเพียรชัย อาจารย์ผู้ควบคุมการ
วิจัย ที่ได้สละเวลาให้คำแนะนำปรึกษา และตรวจแก้เกี่ยวกับวิธีการต่างๆ อาจารย์เกษ
สินธุพิเชษฐ์ประทุม ได้กรุณาช่วยเหลือให้คำแนะนำ แก่ไขข้อบกพร่อง อาจารย์ คร.วิรัช
ณัฐมาศ ได้กรุณาช่วยตรวจแก้ไขภาษาและสำนวนของแบบทดสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พทยา
สายหู ได้กรุณาช่วยให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อวิทยานิพนธ์ อันเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการ
วิจัยนี้ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.สายสุรี จุติกุล ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือในการวาง
โครงการวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ใหญ่ คณาจารย์ และนักเรียนโรงเรียนสวนกุหลาบ-
วิทยาลัย โรงเรียนสตรีวิทยา จังหวัดพระนคร โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย และ
โรงเรียนสตรีสิริเกศ จังหวัดศรีสะเกษ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี.

บทคัดย่อ	
กิตติกรรมประกาศ	
สารบัญ	
รายการตารางประกอบ	
รายการภาพประกอบ	
บทที่ ๑	
บทนำ.....	๑
ความมุ่งหมายเฉพาะ.....	๓
สมมติฐาน.....	๓
ความเชื่อเบื้องต้น.....	๔
คำจำกัดความ.....	๔
การวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๕
บทที่ ๒ วิธีดำเนินงานและวิธีรวบรวมข้อมูล.....	๔๐
ตัวอย่างประชากร.....	๔๐
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	๔๑
การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล.....	๔๕
บทที่ ๓ ผลการวิจัย และ การอภิปรายผลการวิจัย.....	๔๗
บทที่ ๔ สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ.....	๕๔
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	

๓๘. การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลิกลักษณะ ลักษณะ Q_3 ของนักเรียนหญิงในเมือง
หลวงและในเมืองของชนบท.....๗๑

๔๐. การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลิกลักษณะ ลักษณะ Q_4 ของนักเรียนในเมืองหลวง
และในเมืองของชนบท.....๗๒

๔๑. การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลิกลักษณะ ลักษณะ Q_4 ของนักเรียนชายในเมือง
หลวงและในเมืองของชนบท.....๗๒

๔๒. การวิเคราะห์ความแปรผันบุคคลิกลักษณะ ลักษณะ Q_4 ของนักเรียนหญิงในเมือง
หลวงและในเมืองของชนบท.....๗๓

๔๓. เปรียบเทียบปัญหาระหว่างนักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท.....๗๗

รายการภาพประกอบ

หน้า

- ภาพที่ ๑. โครงสร้างภายในของเมือง.....๒๙
- ภาพที่ ๒. การเปรียบเทียบบุคลิกลักษณะระหว่างนักเรียนในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท.....๓๔
- ภาพที่ ๓. การเปรียบเทียบบุคลิกลักษณะ ระหว่างนักเรียนชายในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท.....๓๕
- ภาพที่ ๔. การเปรียบเทียบบุคลิกลักษณะ ระหว่างนักเรียนหญิงในเมืองหลวงและในเมืองของชนบท.....๓๖